

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	23
Słowo wstępne redaktora serii	31
Słowo wstępne redaktor wydania	33

Część I

ISTOTA I STRUKTURA SAMORZĄDU ZAWODOWEGO

Rozdział I

Pozycja ustrojowa adwokatury w wymiarze sprawiedliwości

(<i>Mariusz Godlewski, Mikołaj Pietrzak</i>)	39
1. Podstawy ustrojowe pozycji adwokatury w wymiarze sprawiedliwości	39
2. Adwokatura jako niepaństwowa instytucja publiczna	42
3. Adwokat jako zawód zaufania publicznego	43
4. Samorząd adwokatury i jego ustrojowe cele	46
5. Niezależność adwokatury	47
6. Ustrojowe cechy zawodu adwokata jako zawodu zaufania publicznego	49
Bibliografia	50

Rozdział II

Podstawy niezależnego samorządu zawodowego jako warunku wykonywania zawodu adwokata (*Radosław Baszuk,*

<i>Katarzyna Gajowniczek-Pruszyńska, Jakub Jacyna, Mikołaj Pietrzak</i>)	53
1. Ochrona tajemnicy adwokackiej jako podstawowe zadanie samorządu zawodowego (<i>Mikołaj Pietrzak</i>)	53
2. Autonomia postępowania dyscyplinarnego jako gwarancja pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodu adwokata (<i>Radosław Baszuk</i>)	57
A. Adwokatura jako zawód zaufania publicznego	57
B. Piecza nad należyтым wykonywaniem zawodu w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony	58
C. Sprawowanie władztwa dyscyplinarnego jako ustawowe zadanie adwokatury	60

D. Sposób wyboru i status prawny rzeczników dyscyplinarnych, prezesów i sędziów sądów dyscyplinarnych.....	61
E. Prawny charakter odpowiedzialności i model postępowania dyscyplinarnego.....	63
F. Niezawisłość i samodzielność jurysdykcyjna sądów dyscyplinarnych....	64
G. Postępowanie dyscyplinarne a postępowanie karne.....	67
H. Kontrola sądowa orzeczeń sądów dyscyplinarnych.....	69
I. Uprawnienia nadzorcze Ministra Sprawiedliwości.....	70
J. Podsumowanie.....	73
3. Szkolenie aplikantów adwokackich i doskonalenie zawodowe adwokatów jako zadanie samorządu zawodowego (<i>Katarzyna Gajowniczek-Pruszyńska</i>).....	74
A. Szkolenie aplikantów adwokackich.....	74
B. Doskonalenie zawodowe adwokatów.....	78
4. Dlaczego obowiązkowa składka samorządowa i ubezpieczenie OC adwokata mają znaczenie dla funkcjonowania zawodowego adwokata? (<i>Jakub Jacyna</i>).....	80
A. Składka samorządowa.....	80
B. Obowiązkowe ubezpieczenie z tytułu odpowiedzialności cywilnej.....	81
C. Podsumowanie: dlaczego jest to tak ważne zagadnienie?.....	83
Bibliografia.....	84

Rozdział III

Ustrój samorządu adwokackiego

(<i>Mariusz Godlewski, Kamil Szmid, Andrzej Tomaszek</i>).....	87
1. Uwagi ogólne (<i>Mariusz Godlewski</i>).....	87
2. Zadania samorządu adwokackiego (<i>Mariusz Godlewski</i>).....	88
A. Tworzenie warunków do wykonywania ustawowych zadań adwokatury.....	89
B. Reprezentowanie adwokatury i ochrona jej praw.....	89
C. Sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o wykonywaniu zawodu adwokata.....	90
D. Doskonalenie zawodowe adwokatów i kształcenie aplikantów adwokackich.....	91
E. Ustalanie i krzewienie zasad etyki zawodowej oraz dbanie o ich przestrzeganie.....	93
F. Współdziałanie z jednostkami samorządu terytorialnego w zapewnianiu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej.....	94
G. Sprawowanie zarządu majątkiem samorządu adwokackiego i rozporządzanie nim.....	95
3. Organy samorządu adwokackiego.....	95
A. Krajowy Zjazd Adwokatury (<i>Andrzej Tomaszek</i>).....	95

a. Zadania KZA.....	97
b. Tryb obrad KZA	98
c. Zwołanie KZA.....	98
d. Przebieg Zjazdu. Dyskusja	102
e. Podejmowanie uchwał	103
f. Wybory.....	104
g. Zamknięcie i protokół KZA.....	107
B. Naczelna Rada Adwokacka (<i>Andrzej Tomaszek</i>)	107
C. Rzecznik Dyscyplinarny Adwokatury (<i>Mariusz Godlewski</i>).....	111
a. Uwagi ogólne.....	111
b. Zadania Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury.....	112
c. Wybór Rzecznika, instytucja zastępcy Rzecznika i wygaśnięcie mandatu Rzecznika.....	113
d. Sprawozdawczość Rzecznika	114
e. Sposób realizacji zadań i działalność Rzecznika	114
f. Inne zasady i aktywność Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury	115
D. Wyższy Sąd Dyscyplinarny (<i>Mariusz Godlewski</i>)	116
a. Uwagi ogólne.....	116
b. Zadania Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.....	117
c. Wybór i skład Wyższego Sądu Dyscyplinarnego	118
d. Pozycja prawna Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.....	118
E. Wyższa Komisja Rewizyjna (<i>Mariusz Godlewski</i>).....	119
a. Wybór i skład Wyższej Komisji Rewizyjnej.....	119
b. Charakter i formy kontroli realizowanej przez Komisję	120
c. Tryb postępowania	120
F. Komisje i zespoły (<i>Mariusz Godlewski</i>).....	121
a. Rodzaje komisji i zespołów działających w Naczelnej Radzie Adwokackiej	121
b. Centralny Zespół Wizytatorów	122
c. Ośrodek Badawczy Adwokatury	123
d. Instytuty na prawach komisji	124
4. Organy izby adwokackiej (<i>Kamil Szmida</i>).....	130
A. Zgromadzenie izby	130
B. Okręgowa rada adwokacka	141
a. Skład rady	141
b. Prezydium rady	142
c. Regulamin organizacji i funkcjonowania okręgowych rad adwokackich	143
d. Posiedzenia	143
e. Plan prac rady i podział czynności	144
f. Zakres czynności stale urzędujących członków rady. Dziekan	145

g. Szczególne uprawnienie dziekana do udzielenia ostrzeżenia dziekańskiego	147
h. Wicedziekan	148
i. Sekretarz. Zastępca sekretarza	148
j. Skarbnik	150
k. Kompetencje okręgowej rady adwokackiej	151
l. Tryb podejmowania uchwał okręgowej rady adwokackiej	153
m. Postanowienia i stanowiska okręgowej rady adwokackiej	156
C. Rzecznik dyscyplinarny	156
a. Uwagi ogólne	156
b. Kompetencje rzecznika dyscyplinarnego	157
c. Sprawozdawczość	158
d. Wybór rzecznika, instytucja zastępcy rzecznika i wygaśnięcie mandatu rzecznika	159
e. Kwestia relacji pionu rzecznika dyscyplinarnego do referatu skargowego	161
D. Sąd dyscyplinarny	163
a. Uwagi ogólne	163
b. Skład i wybór sądu dyscyplinarnego	166
E. Komisja rewizyjna	168
F. Komisje, sekcje praktyków prawa, koła	169
a. Komisje	169
b. Działalność działów i referatów	174
c. Sekcje praktyków prawa	175
d. Koła	188
Bibliografia	189

Rozdział IV

Dylematy deontologiczne w adwokaturze

(Grzegorz Kukowka, Dagmara Miler, Andrzej Tomaszek)	191
1. Ustawowy zakaz zatrudniania adwokata na umowie o pracę (Dagmara Miler)	191
A. Aktualny stan prawny	192
B. Przyczyny aktualnego stanu prawnego	192
C. Niezależność adwokata a regulacje Kodeksu pracy	193
D. Tajemnica adwokacka a umowa o pracę adwokata	195
E. Konsekwencje praktyczne zakazu zatrudniania adwokata na podstawie umowy o pracę	197
F. Sytuacja adwokatów współpracujących na stałe z jedną kancelarią	198
G. Sytuacja adwokatów w okresie ciąży i wczesnego macierzyństwa	199
H. Porównanie sytuacji adwokatów i radców prawnych w kontekście zatrudnienia	201

I. Adwokacka umowa o współpracę.....	203
J. Porównanie regulacji zatrudnienia adwokatów w Polsce z regulacjami niemieckimi.....	205
K. Porównanie regulacji zatrudnienia adwokatów w Polsce z regulacjami włoskimi.....	206
L. Podsumowanie.....	208
2. Zagadnienie reklamy i działalności marketingowej w praktyce zawodowej (<i>Grzegorz Kukowka</i>).....	209
A. Zakaz reklamy – rys historyczny	209
B. Prawo Unii Europejskiej	212
C. Postępowanie przeciwnaruszeniowe	215
D. Kontekst międzynarodowy	216
E. Nowy stan prawny	217
F. Informacja handlowa a reklama.....	218
G. Ograniczenia	220
H. Dodatkowe obowiązki	226
I. Podsumowanie. Jak adwokat może się reklamować?	227
3. Adwokat a radca prawny – razem czy osobno? (<i>Dagmara Miler</i>)	229
A. Zagadnienia wstępne.....	229
B. Aspekt historyczny	229
a. Konstytucyjność połączenia zawodów adwokata i radcy prawnego	235
b. Perspektywa połączenia samorządu adwokackiego i radcowskiego.....	239
4. Przemiany w polskiej adwokaturze i wyzwania przyszłości (<i>Andrzej Tomaszek</i>)	241
Bibliografia	245

Część II

WYKONYWANIE ZAWODU ADWOKATA/ADWOKATKI

Rozdział V

Ścieżki dostępu do zawodu (<i>Maria Kozłowska, Joanna Tkaczyk-Lipnicka</i>)	249
1. Aplikacja adwokacka.....	249
A. Egzamin wstępny na aplikację adwokacką.....	250
B. Status aplikanta adwokackiego.....	253
C. Patronat.....	254
D. Przebieg aplikacji przez trzy lata.....	255
E. Zatrudnienie aplikanta adwokackiego	257
F. Warunki ukończenia aplikacji adwokackiej.....	258
G. Przygotowanie do egzaminu adwokackiego.....	259
2. Państwowy egzamin adwokacki	259
A. Wymogi przystąpienia do egzaminu adwokackiego	260

B. Przebieg egzaminu adwokackiego	261
C. Odwołanie od negatywnego wyniku egzaminacyjnego	268
3. Wpis na listę adwokatów	269
A. Podstawy i procedura wpisu	269
B. Ślubowanie adwokackie	271
C. Ponowny wpis na listę adwokatów po wcześniejszym skreśleniu z listy	272
D. Rozpoczęcie wykonywania zawodu a adwokat niewykonyjący zawodu	272

Rozdział VI

Formy wykonywania zawodu

(<i>Maria Kozłowska, Joanna Tkaczyk-Lipnicka</i>)	275
1. Uwagi ogólne	275
2. Zespoły adwokackie	277
3. Działalność w ramach kancelarii adwokackiej	278
4. Kancelaria butikowa	279
5. Spółki	280
Bibliografia	281

Rozdział VII

Prowadzenie kancelarii adwokackiej

(<i>Maria Kozłowska, Joanna Tkaczyk-Lipnicka</i>)	283
1. Siedziba kancelarii oraz jej oznaczenie jako miejsca wykonywania praktyki zawodowej	283
2. Biuro i sekretariat kancelarii	287
3. Kryterium wyboru księgowości i informatyka	289
4. Opodatkowanie, kasy fiskalne	290
A. Kasy fiskalne	290
B. Opodatkowanie	292
5. System ustalania wynagrodzenia z klientami	293
A. Stawka godzinowa	293
B. Ryczałt (budżet)	294
C. System ryczałtowo-godzinowy	294
D. Stała opłata za sprawę	294
E. <i>Success fee</i>	295
F. Prowadzenie sprawy za darmo (<i>pro bono</i>)	295
G. Świadczenie pomocy prawnej z urzędu	295
6. RODO, AML i bezpieczeństwo w sieci	296
7. Tajemnica zawodowa	299
8. Pracownicy kancelarii	300
9. Relacje ze współnikami i pomoc koleżeńska	300

Rozdział VIII**Etyka i deontologia zawodu w praktyce zawodowej adwokata**

(Łukasz Chojniak)	303
1. Uwagi ogólne	303
2. Prawo o adwokaturze	306
A. Podstawy odpowiedzialności dyscyplinarnej	307
a. Postępowanie sprzeczne z prawem	309
b. Postępowanie sprzeczne z zasadami etyki bądź godnością zawodu	309
c. Naruszenie obowiązków zawodowych	310
B. Zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej	310
a. Rozwiązania materialnoprawne zawarte w Prawie o adwokaturze	311
b. Zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej wynikające z rozdziałów I–III k.k.	313
3. Kodeks etyki adwokackiej	317
A. Moc obowiązująca Kodeksu etyki adwokackiej	317
B. Zasady zachowań wynikające z Kodeksu etyki adwokackiej	318
a. Zasada integralności etycznej adwokatów w życiu zawodowym i prywatnym	319
b. Zasada autonomii działania adwokata	320
c. Zasada ochrony interesów klienta	321
d. Zasada przynależności korporacyjnej	323
4. Zwyczaje, orzeczenia sądów dyscyplinarnych i Sądu Najwyższego	324
Bibliografia	325

Rozdział IX**Adwokackie postępowanie dyscyplinarne (Agnieszka Helsztyńska)**

1. Jurysdykcja sądów dyscyplinarnych i Wyższego Sądu Dyscyplinarnego	327
A. Podstawy prawne odpowiedzialności dyscyplinarnej, hierarchia źródeł prawa, rola wykładnicza sądu dyscyplinarnego	328
2. Niezależność horyzontalna (zewnętrzna) adwokackiego postępowania dyscyplinarnego	329
3. Ograniczona kontrola sądowa w postępowaniu dyscyplinarnym, brak nadzoru judykacyjnego Sądu Najwyższego	331
A. Zagadnienia prawne wymagające zasadniczej wykładni ustawy	332
B. Kasacja w adwokackim postępowaniu dyscyplinarnym	333
a. Niedopuszczalność kasacji nadzwyczajnej z art. 521 k.p.k.	335
C. Wznowienie w adwokackim postępowaniu dyscyplinarnym	336
D. Dyskusyjna dopuszczalność skargi kasatoryjnej w adwokackim postępowaniu dyscyplinarnym	337

E. Dopuszczalność występowania z wnioskiem o rozstrzygnięcie prejudycjalne do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej	340
4. Niezależność wertykalna (wewnętrzna) sądów dyscyplinarnych od organów izby i organów adwokatury	341
5. Władcze atrybuty adwokackiego postępowania dyscyplinarnego	342
6. Model adwokackiego postępowania dyscyplinarnego	344
A. Tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych	345
B. Dochodzenie dyscyplinarne	347
a. Upomnienie dziekańskie	351
b. Postanowienie o przedstawieniu zarzutów	353
c. Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego	354
C. Postępowania dyscyplinarne przed izbowym sądem dyscyplinarnym jako sądem pierwszej instancji	355
a. Prawa i obowiązki obwinionego adwokata, aplikanta adwokackiego lub prawnika zagranicznego w adwokackim postępowaniu dyscyplinarnym	356
b. Prawa i obowiązki pokrzywdzonego w adwokackim postępowaniu dyscyplinarnym	361
c. Wniosek o wyłączenie sędziego dyscyplinarnego	365
d. Skierowanie sprawy dyscyplinarnej na posiedzenie	366
e. Rozprawa przed sądem dyscyplinarnym	366
f. Zryczałtowane koszty postępowania dyscyplinarnego ponoszone przez skazanego obwinionego	368
g. Postępowanie międzyinstancyjne	369
h. Stwierdzenie prawomocności orzeczenia	370
D. Postępowania odwoławcze przed izbowym sądem dyscyplinarnym jako sądem drugiej instancji	370
E. Postępowanie odwoławcze przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym	372
7. Podsumowanie	374
Bibliografia	374

Rozdział X

Reprezentacja klientów wyznaczonych z urzędu

(Mariusz Godlewski, Marta Tomkiewicz-Januszewska)	375
1. Uwagi ogólne	375
2. Charakter świadczenia pomocy prawnej z urzędu	380
3. Kategorie spraw wyznaczanych z urzędu	383
4. Aktualne problemy związane ze świadczeniem pomocy prawnej z urzędu	384
A. Problem z wynagrodzeniami adwokatów świadczących pomoc prawną z urzędu	385

- B. Nadużywanie pomocy prawnej przez klientów, w tym etyczne aspekty wykonywania zawodu adwokata, o których należy pamiętać w związku z udzielaniem tej pomocy	395
Bibliografia	401

Rozdział XI

Sprawy karne z urzędu

(<i>Katarzyna Gajowniczek-Pruszyńska, Marta Tomkiewicz-Januszewska</i>)	403
1. Uwagi ogólne	403
2. Tryb wyznaczania i zwalniania obrońcy i pełnomocnika z urzędu na różnych etapach postępowania karnego	406
3. Rutynowe czynności obrońcy lub pełnomocnika z urzędu na etapie postępowania przygotowawczego	412
4. Niezbędne czynności świadczenia pomocy prawnej w sprawach karnych z urzędu na etapie sądowym i wykroczeniowym	416
5. Wynagrodzenie za pomoc prawną świadczoną w sprawie karnej z urzędu	420
Bibliografia	422

Rozdział XII

Sprawy cywilne prowadzone z urzędu (*Jakub Jacyna, Ewa Stawicka*) 423 |

1. Podstawowe reguły; miejsce regulacji zamieszczonej w Kodeksie postępowania cywilnego w systemie pomocy prawnej	423
2. Wyznaczanie pełnomocników z urzędu w sprawach cywilnych	425
3. Wyznaczenie pełnomocnika z urzędu a pełnomocnictwo procesowe	427
4. Zaskarżanie odmowy wyznaczenia pełnomocnika z urzędu w sprawie cywilnej, cofnięcie ustanowienia pełnomocnika	429
5. Tryb i podstawy zmiany osoby pełnomocnika ustanowionego z urzędu	431
6. Wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu ustanowionego w sprawie cywilnej	433
Bibliografia	435

Rozdział XIII

Sprawy przed sądem administracyjnym z urzędu (*Mariusz Godlewski*) 437 |

1. Uwagi ogólne	437
2. Formy pomocy prawnej	438
3. Zagadnienia procesowe związane z ustanawianiem pełnomocnika z urzędu w ramach prawa pomocy	439
4. Zasady ustanawiania pełnomocnika w ramach prawa pomocy	441
5. Wymagania formalne wniosku o przyznanie prawa pomocy	442
6. Etapy ustanowienia pełnomocnika z urzędu	443

A. Etap pierwszy – postanowienie wojewódzkiego sądu administracyjnego w przedmiocie przyznania prawa pomocy.....	445
B. Etap drugi – wskazanie pełnomocnika przez okręgową radę adwokacką	446
7. Aktualne problemy praktyczne związane z ustanowieniem pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowoadministracyjnym	447
A. Wskazanie konkretnego adwokata	447
B. Brak zgody strony na wyznaczonego pełnomocnika i zmiana pełnomocnika	447
C. Cofnięcie przyznanej prawa pomocy i wypowiedzenie pełnomocnictwa	448
8. Niezbędne czynności świadczenia pomocy prawnej w sprawach administracyjnych z urzędu	449
9. Wygaśnięcie stosunku pełnomocnictwa.....	454
10. Wynagrodzenie pełnomocnika ustanowionego w ramach prawa pomocy.....	454
Bibliografia	456

Rozdział XIV

Adwokat jako reprezentant dziecka oraz kurator dla osoby nieznanej

z miejsca pobytu (Joanna Repeć).....	457
1. Uwagi ogólne.....	457
2. Reprezentant dziecka	458
A. Geneza	458
B. Przesłanki ustanowienia reprezentanta dziecka.....	459
C. Ustanowienie reprezentanta dziecka	461
D. Reprezentant dziecka – zadania i wyzwania	462
E. Konsekwencje braku ustanowienia reprezentanta dziecka.....	465
3. Kurator dla osoby nieznanej z miejsca pobytu	465
A. Przesłanki ustanowienia kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu	465
B. Ustanowienie kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu.....	467
C. Kurator dla osoby nieznanej z miejsca pobytu – zadania i wyzwania	469
4. Podsumowanie.....	473
Bibliografia	474

Rozdział XV

Świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej (Aleksander Krysztofowicz)	475
1. Uwagi ogólne.....	475
2. Praktyczne aspekty świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej	476
3. Podsumowanie.....	478

Rozdział XVI

Zakończenie praktyki zawodowej adwokata (Aleksander Krysztofowicz)	481
1. Uwagi ogólne.....	481
2. Instytucja zastępcy adwokata	481
A. Adwokat niewykonujący zawodu.....	482
B. Choroba.....	482
C. Instytucja przewidziana w art. 4c pr. adw.	483
D. Instytucje prawa karnego.....	483
3. Skreślenie z listy adwokatów.....	484

Część III

**ADWOKAT I ADWOKATKA ŚWIADCZĄCY POMOC PRAWNĄ
W OKREŚLONEJ DZIEDZINIE PRAWA**

Rozdział XVII**Prowadzenie sprawy karnej**

(Mikołaj Pietrzak, Marta Tomkiewicz-Januszewska)	491
1. Uwagi ogólne.....	491
2. Zaufanie jako podstawa świadczonej pomocy prawnej w procesie karnym	491
3. Analiza akt sprawy i przygotowanie do jej prowadzenia	499
4. Budowanie strategii w prowadzonej sprawie karnej. <i>Case theory</i> oraz <i>case story</i>	504
5. Udział obrońcy i pełnomocnika na wszystkich etapach postępowania karnego.....	508
6. Konstrukcja pism procesowych w sprawach karnych	522
7. Przemówienia.....	524
Bibliografia	528

Rozdział XVIII

**Praktyka adwokata w sprawach karnych gospodarczych oraz postępowań
zgodnościowych (Marcin Ciemiński, Michał Magdziak)**

1. Uwagi ogólne.....	529
2. Doradztwo prewencyjne – specyfika doradztwa w zakresie <i>compliance</i>	530
A. Pojęcie <i>compliance</i>	530
B. Doradztwo w zakresie tworzenia polityk i wewnętrznych procedur	532
C. Prowadzenie dochodzeń wewnętrznych (<i>internal investigations</i>).....	534
a. Cele wewnętrznych dochodzeń	534
b. Ramy prawne wewnętrznych dochodzeń	536
c. Plan wewnętrznego dochodzenia i wykorzystywane środki dowodowe	537
d. Raport z wewnętrznego dochodzenia i działania następne	543

3. Praktyka prowadzenia spraw karnych gospodarczych.....	545
A. Doradztwo na wczesnych etapach postępowania karnego	545
B. Doradztwo w ramach komunikacji z organami ścigania, niezapowiedzianych kontroli i przeszukań (<i>dawn raids</i>)	547
C. Reprezentacja świadków w postępowaniu karnym.....	550
D. Prowadzenie sprawy karnej gospodarczej z perspektywy obrońcy i pełnomocnika pokrzywdzonego.....	553
a. Prowadzenie sprawy karnej gospodarczej z perspektywy pełnomocnika pokrzywdzonego.....	554
b. Prowadzenie sprawy karnej gospodarczej z perspektywy obrońcy....	557
4. Podsumowanie.....	558
Bibliografia	558

Rozdział XIX

Prowadzenie sprawy cywilnej, sprawy z zakresu prawa rodzinnego, sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych

(Joanna Dominowska, Bartłomiej Raczkowski, Ewa Stawicka).....	561
1. Uwagi ogólne.....	561
2. Charakterystyka sprawy cywilnej.....	562
3. Kontakt z klientem, czynności wstępne, gromadzenie materiału dowodowego niezbędnego do prowadzenia sprawy.....	566
4. Zapoznavanie się z dokumentacją sprawy, analiza przepisów prawa, orzecznictwa i literatury.....	572
5. Występowanie adwokata przed sądem a reguły procesu cywilnego	575
6. Rozprawa i wyrokowanie poza rozprawą – pisemność przed ustnością.....	580
7. Praktyczne aspekty prowadzenia sporu przed sądem	582
8. Konstrukcja i wymogi formalne pism procesowych.....	583
9. Konstrukcja i wymogi formalne środków odwoławczych	585
10. Nadzwyczajne środki prawne zmierzające do usunięcia wad prawomocnego orzeczenia	590
11. Wybrane zagadnienia różnicujące prowadzenie spraw cywilnych w trybie procesowym i nieprocesowym.....	594
12. Niektóre zagadnienia praktyczne: opłaty, korespondencja, korzystanie z Portalu Sądów Apelacyjnych.....	596
Bibliografia	598

Rozdział XX

Prowadzenie sprawy z zakresu prawa administracyjnego

(Mariusz Godlewski)	599
1. Udział adwokata/adwokatkę w sprawie administracyjnej przed organem administracji	599
A. Uwagi ogólne.....	599

B. Rodzaje postępowań.....	602
C. Fazy postępowania administracyjnego	604
a. Czynności adwokacki/adwokata we wstępnej fazie postępowania administracyjnego.....	605
b. Czynności adwokacki/adwokata w postępowaniu wyjaśniającym.....	610
c. Czynności adwokacki/adwokata w postępowaniu odwoławczym.....	617
D. Digitalizacja postępowania administracyjnego.....	618
E. Analiza akt sprawy administracyjnej.....	620
F. Metryka – źródło wiedzy o czynnościach organu.....	620
G. Terminy załatwiania spraw	621
H. Decyzja administracyjna (postanowienie), akt lub czynność jako przedmiot zaskarżenia.....	623
I. Środki zaskarżenia w postępowaniu administracyjnym.....	624
a. Konkurencyjność środków zaskarżenia w postępowaniu administracyjnym	625
b. Odwołanie (zażalenie) i wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy	627
J. Postępowanie przed organem drugiej instancji.....	630
K. Kontrola decyzji pod kątem zaistnienia przesłanek wznowieniowych lub nieważnościowych	631
a. Przesłanki wznowienia postępowania.....	631
b. Przesłanki stwierdzenia nieważności decyzji.....	632
2. Prowadzenie sprawy sądowoadministracyjnej	632
A. Specyfika postępowania sądowoadministracyjnego	632
a. Pełnomocnik w postępowaniu sądowoadministracyjnym	634
b. Zasady postępowania sądowoadministracyjnego	635
B. Analiza akt sprawy sądowoadministracyjnej.....	640
C. Postępowanie dowodowe przed sądem administracyjnym	640
D. Konstrukcja pism w postępowaniu sądowoadministracyjnym.....	642
a. Zdolność postulacyjna	643
b. Pisma w postępowaniu sądowoadministracyjnym	645
c. Załączenie dokumentu pełnomocnictwa.....	647
d. Odpisy i załączniki	648
e. Wezwanie do uzupełnienia braków formalnych	649
E. Skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego.....	649
a. Przedmiot skargi.....	650
b. Wymagania formalne skargi do sądu administracyjnego.....	652
c. Konstrukcja zarzutów skargi	656
d. Wnioski skargi	659
e. Wnioski dodatkowe.....	660
f. Elementy procesowe związane z wnoszeniem skargi.....	663
F. Sprzeciw do wojewódzkiego sądu administracyjnego	665
G. Skarga kasacyjna do Naczelnego Sądu Administracyjnego.....	665

a. Wymagania formalne skargi kasacyjnej	666
b. Podstawy kasacyjne.....	669
c. Wnioski skargi kasacyjnej.....	673
H. Udział adwokata/adwokatki w rozprawie sądowoadministracyjnej	673
I. Mowa w postępowaniu sądowoadministracyjnym	674
Bibliografia	675

Rozdział XXI

Prowadzenie sprawy z zakresu prawa gospodarczego (Rafał Morek).....	677
1. Obsługa prawna przedsiębiorców – zagadnienia ogólne.....	677
A. Wolność gospodarcza, podstawowe zasady prawa przedsiębiorców i rola adwokata	677
B. Zakładanie działalności gospodarczej	681
C. Podstawowe obowiązki przedsiębiorców	682
D. Kontrola przedsiębiorców.....	683
E. Zasady pewności prawa i ochrony zaufania	684
2. Adwokat jako prawnik korporacyjny.....	686
A. Przedsiębiorcy.....	686
B. Spółka cywilna i spółki prawa handlowego	688
C. Fundusze inwestycyjne, fundusze <i>private equity</i> i <i>venture capital</i>	688
D. Mali i średni przedsiębiorcy (MŚP).....	690
E. Fundacje rodzinne i sukcesja biznesu	691
F. Przedsiębiorcy <i>not for profit</i> (<i>non profit</i>)	692
G. Powiązania spółek, spółki dominujące i zależne, holding, koncern, <i>joint-venture</i> i inne formy współpracy spółek.....	693
H. Łączenie, podział i przekształcanie spółek.....	695
I. Spory korporacyjne	696
3. Adwokat jako prawnik transakcyjny.....	697
A. Fuzje i przejęcia.....	697
B. Wrogie przejęcie	698
C. Transakcje typu <i>distressed asset sale</i>	699
D. Oświadczenia i zapewnienia (<i>representations and warranties</i>).....	700
E. Klauzule typu <i>earn-out</i> i <i>clawback</i>	701
F. Kontrola koncentracji przedsiębiorców.....	701
4. Wybrane obszary specjalizacji praktyki adwokackiej związane z obrotem gospodarczym	703
A. Sprawy dotyczące stosowania niedozwolonych postanowień umownych	703
B. Ochrona przed praktykami naruszającymi zbiorowe interesy konsumentów	704
C. Usługi cyfrowe	705
D. FinTech i nowoczesne technologie w usługach finansowych.....	706

E. Przeciwdziałanie praniu pieniędzy (AML) i finansowaniu terroryzmu.....	707
F. Taksonomia, standardy raportowania zrównoważonego rozwoju i ESG	708
G. <i>Compliance</i>	710
Bibliografia	711

Rozdział XXII

Pełnomocnik przed ETPC i TSUE

(<i>Małgorzata Mączka-Pacholak, Maciej Taborowski, Michał Wawrykiewicz</i>)	717
1. Uwagi wstępne (<i>Małgorzata Mączka-Pacholak, Maciej Taborowski, Michał Wawrykiewicz</i>).....	717
2. Pełnomocnik przed ETPC (<i>Małgorzata Mączka-Pacholak</i>)	718
A. Wprowadzenie	718
B. Postępowanie krajowe.....	719
a. Wyczerpanie drogi krajowej w aspekcie formalnym	719
b. Wyczerpanie drogi krajowej w aspekcie materialnym.....	721
C. Postępowanie przed ETPC.....	722
a. Sporządzenie i wniesienie skargi do ETPC.....	723
b. Reprezentacja w postępowaniu przed ETPC.....	727
D. Działania po zakończeniu postępowania przed ETPC.....	733
a. Odbiór słusznego zadośćuczynienia.....	733
b. Działania w postępowaniu przed sądami krajowymi.....	734
c. Nadzór nad wykonywaniem wyroku ETPC przez Radę Europy	735
3. Pełnomocnik przed TSUE (<i>Maciej Taborowski, Michał Wawrykiewicz</i>)	736
A. Wprowadzenie	736
B. Sprawa z elementem unijnym	738
C. Wybór ścieżki postępowania przed TSUE.....	739
D. Postępowanie prejudycjalne przed TSUE	739
a. Rola pełnomocnika procesowego.....	741
b. Zasady reprezentacji w postępowaniu prejudycjalnym	742
c. Język postępowania	743
E. Podstawy prawne procedury prejudycjalnej.....	744
a. Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.....	744
b. Statut Trybunału Sprawiedliwości	744
c. Regulamin postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości	745
d. Inne akty i dokumenty pomocne dla uczestników postępowania.....	745

Rozdział XXIII

Adwokat w arbitrażu (<i>Rafał Morek</i>)	749
1. Sądownictwo arbitrażowe (polubowne) – uwagi wprowadzające.....	749
2. Adwokat jako pełnomocnik w sprawie arbitrażowej	750
A. Specyfika postępowania arbitrażowego	750

B. Pełnomocnictwo i doręczenia.....	751
C. Postępowanie dowodowe przed sądem arbitrażowym	752
D. Wymogi formalne pism składanych przez adwokata w arbitrażu	755
E. Udział adwokata w rozprawie arbitrażowej.....	756
F. Zabezpieczenie roszczeń dochodzonych w arbitrażu	757
3. Adwokat jako arbiter	758
A. Ogólne wymogi dotyczące arbitrów	758
B. Niezależność i bezstronność arbitrów	758
C. Tryb powoływania arbitrów	759
D. Wyrok arbitrażowy	760
4. Inne role adwokatów związane z sądownictwem arbitrażowym	761
A. Adwokaci jako biegli i uczestnicy pełniący inne funkcje w arbitrażu	761
B. Adwokaci jako członkowie organów stałych sądów polubownych.....	762
C. Sądy polubowne w ramach działalności adwokatury	763
D. Odpowiednie stosowanie przepisów o arbitrażu – wzmianka	765
Bibliografia	766

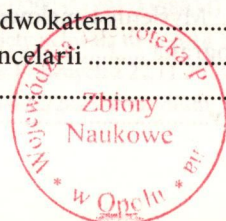
Rozdział XXIV

Adwokat mediator (Katarzyna Przyłuska-Ciszewska)	767
1. Uwagi ogólne.....	767
2. Adwokat jako mediator.....	768
3. Czym jest mediacja.....	770
4. Zasady mediacji	770
5. Sprawy nadające się do mediacji	774
6. Jak być dobrym mediatorem?	775
7. Rys historyczny	778
8. Wymogi szkoleniowe uzyskania tytułu mediatora	780
A. Rodzaje mediacji.....	781
B. Rola adwokatów w mediacji.....	782
C. Cechy adwokata mediatora	783
D. Adwokat w mediacji jako pełnomocnik strony i negocjator.....	784
E. Etyka pracy mediatora	786
F. Mediacja w praktyce.....	787
G. Praktyka refleksyjna, superwizja a doskonalenie zawodowe adwokatów mediatorów	790
9. Podsumowanie.....	792
Bibliografia	792

Rozdział XXV

Inna działalność adwokacka (Sylvia Gregorczyk-Abram, Ryszard Roman Kalisz, Kamila Kurkowska, Marek Malecha, Dagmara Miler)	793
1. Adwokat jako doradca restrukturyzacyjny (Marek Malecha)	793
A. Uwagi ogólne.....	793

B. Jak zostać doradcą restrukturyzacyjnym	794
C. Przedmiot działalności doradcy restrukturyzacyjnego	798
D. Doradca restrukturyzacyjny jako syndyk.....	799
E. Doradca restrukturyzacyjny jako nadzorca układu, nadzorca sądowy lub zarządca.....	801
F. Doradca restrukturyzacyjny jako doradca dłużnika lub wierzyciela.....	806
G. Obowiązek doskonalenia zawodowego	807
H. Odpowiedzialność odszkodowawcza	808
I. Nadzór nad działalnością doradcy restrukturyzacyjnego	808
J. Podsumowanie.....	810
2. Adwokat jako rzecznik patentowy (<i>Dagmara Miler</i>)	810
A. Uwagi ogólne.....	810
B. Rewolucja w podejściu do świadczenia usług prawnych w biznesie	811
C. Zawód rzecznika patentowego.....	813
D. Kompetencje rzecznika patentowego	814
E. Warunki formalne uzyskania tytułu zawodowego „rzecznik patentowy” przez adwokata	819
F. Praktyczne aspekty łączenia zawodu rzecznika patentowego i adwokata	821
a. Zwolnienie od wymogu odbycia aplikacji rzecznikowskiej.....	821
b. Korzystanie z dwóch tytułów zawodowych a stawki za czynności przed sądem i Urzędem Patentowym	822
c. Korzystanie z dwóch tytułów zawodowych a strój urzędowy	823
d. Członkostwo w dwóch samorządach zawodowych.....	824
e. Kwestie wizerunkowe i budowanie marki osobistej.....	826
G. Podsumowanie.....	827
3. Rola adwokatury w budowaniu i umacnianiu społeczeństwa obywatelskiego (<i>Sylvia Gregorczyk-Abram</i>)	828
4. Adwokat jako polityk (<i>Ryszard Roman Kalisz</i>)	833
5. Marketing prawniczy i adwokat w mediach społecznościowych (<i>Kamila Kurkowska</i>).....	842
A. Polscy prawnicy na europejskim podium.....	842
B. Klienci z polecenia.....	843
a. Klienci z polecenia – zagrożenia	845
b. Klienci z polecenia a specjalizacja.....	846
C. Specjalizacja a dobrostan.....	846
D. Branża prawnicza jest inna	847
E. Polki i Polacy w mediach społecznościowych.....	847
F. Kiedy klienci kancelarii kupują	848
G. Jak znaleźć czas na marketing, będąc czynnym adwokatem.....	850
H. Przeszkody w realizacji celów biznesowych w kancelarii	851
I. Jakie konkretne działania można podjąć?	852

J. Małe kancelarie w starciu z dużymi podmiotami	853
K. Przeszkody w korzystaniu z usług adwokata a wyróżnienie się wśród konkurencji.....	855
L. Co przeszkadza kancelarii rosnać.....	856
M. Podsumowanie.....	857
Bibliografia	858

Rozdział XXVI

Umiejętność przeprowadzenia researchu prawnego na przykładzie wyszukiwania przepisów prawa (Barbara Szczepańska).....	861
1. Uwagi ogólne.....	861
2. Umiejętność wyszukiwania informacji jako realizacja zasady należytej staranności zawodowej	862
3. Terminologia (research prawny), wyszukiwanie informacji, kwerendy	862
4. Źródła informacji o prawie	863
A. Publiczne systemy dostępu do informacji o prawie.....	863
a. Dziennik Ustaw.....	863
b. Dzienniki urzędowe	864
c. Internetowy System Aktów Prawnych (ISAP).....	864
B. Komercyjne systemy informacji prawnej.....	866
a. Metodologia bazy.....	867
5. Narzędzia wspomagające pracę z aktami prawnymi	872
A. Wersje czasowe aktów prawnych.....	872
B. Zmiana daty obowiązywania.....	874
6. Wyszukiwanie aktów prawnych i relewantnych przepisów.....	874
A. Wyszukiwanie z użyciem skrótów	874
B. Wyszukiwanie wzbogacone (o synonimy).....	875
C. Wyszukiwanie z użyciem potocznych nazw aktów prawnych (również w projektach aktów prawnych)	876
D. Wyszukiwanie przez hasła z indeksu	877
E. Wyszukiwanie z użyciem operatorów logicznych i znaków specjalnych.....	878
7. Organizacja warsztatu pracy	880
A. Pulpity	881
B. Aktówka SIP LEX.....	881
C. Alerty.....	882
8. Podsumowanie.....	882
A. Wąski kadr	883
B. Złudzenie trafności	883
C. Myślenie tunelowe	884
Bibliografia	885
Autorzy.....	887